
Sport i slobodno vreme

Automobil i dvotočkaš

Stambena zajednica/studentski dom/stan

Obrazovanje i zanimanje

Samci/parovi/mlade porodice

Sigurno u budućnost

Državno i privatno osiguranje u mladosti

Predgovor

Dragi čitaoci!

VVKammeter

Dr. Louis Norman-Audenhove
Generalni sekretar Austrijskog
osiguravajućeg društva (Österreichischer
Versicherungsverband VVO)

Wikie

Dr. Josef Kubitschek
Direktor Udruženja za informisanje
potrošača (Verein für Konsumenteninformation VKI)

U mladosti često ne razmišljamo o opasnostima i rizicima, koje život može da donese. Ono šta je ovde i sad, često je značajnije i važnije od budućnosti. Ali baš u ovim godinama je važno, da se pravilno osiguramo u oblasti osiguranja i zapošljavanja i da planiramo svoju budućnost.

Udruženje za informisanje potrošača svojim analizama, pregledima i izveštajima doprinosi transparentnosti i u oblasti osiguranja. Samo dobro informisani potrošači su u mogućnosti, da izaberi odgovarajuće proizvode osiguranja za svoje potrebe.

Usaradnji sa Austrijskim osiguravajućim društvom (VVO) ova brošura KONSUMENT Spezial informiše o rizicima od kojih se u mladosti možemo osigurati i koje je osiguranje od suštinskog značaja za pojedine planove u životu.

Jednostavnim jezikom objašnjavamo komplikovane činjenice i osnovne pojmove osiguranja. Tako možete lakše odlučiti, koje osiguranje upravo u mladosti ima smisla, kako bi se adekvatno osigurali i u sadašnjosti i u budućnosti.

Pogrešan pokret, na kratko ste se zamislili – i nešto se već desilo, što će u potpunosti promeniti Vaš život. Na to niko nije imun, čak ni kada dobro pazite i vodite razborit načina života.

Pri tome je još i sreća, ako su štete samo materijalne prirode, jer se one možda mogu puno lakše nadoknaditi. Stanje je puno teže, ako za posledicu imamo fizička oštećenja ili ako nekog drugog povredimo.

Država je povezala društvenu mrežu u namjeri da u takvim teškim situacijama života ne potonemo i ne ostanemo bez podrške prijatelja ili porodice. Svako uplaćuje po svojim mogućnostima i dobija pomoći i podršku kad je to potrebno. S jedne strane postoje usluge koje svakome pripadaju, a sa druge strane one koje možemo da dobijemo usled uplate premije osiguranja (= socijalno osiguranje).

Privatno: samo uz premiju

I privatna osiguranja posluju na principu „solidarnosti“. Mnogi uplaćuju novac i onda u slučaju štete ili i po dogовору dobijaju određeni dio nazad, kao kod životnog osiguranja. Međutim, i pored toga moramo sklopiti poseban ugovor o osiguranju, a usluge u osnovi postoje samo za one, koji su platili premiju.

Šta je obavezno?

Ponuda osiguranja je velika, a budžet je u mladosti mali. Dakle, treba veoma dobro razmotriti: koja su mi osiguranja zaista potreban?

Kod državnog osiguranja se ne mora puno razmišljati, jer mnogo toga „automatski“ teče ili počinje da teče, sve dok smo osigurani preko roditelja, dok pohađamo školu ili fakultet ili se zaposlimo.

Jedan za sve – svi za jednog

Ovde je u svakom slučaju najvažnije:
 • biti osiguran u slučaju bolesti i nesreće (više od ► str. 6).

Međutim zakonsko osiguranje je kod nesreća ograničeno npr. na školu, radno mesto ili fakultet i put do tog odredišta i nazad. To je problem posebno za mlade mobilne ljude, koji nisu osigurani, ako im se nešto desi dok u parku šutiraju loptu, skijaju ili voze bicikl ili se u slobodno vreme bave mnogim drugim aktivnostima. Iako im se pruži medicinska nega i država preuzme troškove za rehabilitaciju, svi naknadni troškovi nesreće nisu pokriveni. Za ovo se moraju obratiti privatnom osiguranju. Kod privatnih osiguranja postoje prije svega dve polise, koje bi pripravnici,

đaci i studenti kao i mladi radnici trebali imati:

- privatno osiguranje od odgovornosti (više na ► str. 20) i
- osiguranje u slobodno vreme i u slučaju nesreće (vise na ► str. 12).

Ove polise osiguravaju finansijsku egzistenciju, jer ako ih nemate, u slučaju štete morate pod određenim uslovima mnogo godina otplaćivati dugove ili živjeti na rubu egzistencije. Pored toga postoji mnogo drugih privatnih osiguranja, koji mogu biti korisni, npr. osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti, polise za domaćinstvo i kuće u vlasništvu ili pravna zaštita. Neka su čak i zakonom propisana, kao npr. obavezno osiguranje kada posedujete

automobil, ili u nekim saveznim zemljama obvezno osiguranje za pse. Pre nego pogledate pojedina osiguranja, razmislite prvo o svojoj ukupnoj situaciji:

- koje osiguranje bi dobili od države u slučaju nesreće (► str. 6)?
- da li morate brinuti sam o sebi ili se morate brinuti i o drugima (partner, porodica ► str. 20)?
- Stalno ste u pokretu – službeno, privatno, sa automobilom, motociklom ... (► str. 14)?
- Da li ste u slobodno vreme veoma aktivni, bavite se rizičnim sportovima kao para-glajding, jahanje, planinski biciklizam, motokros ... (► str. 12)?
- Često putujete u inostranstvo, planirate duži boravak u inostranstvu,

Osiguranje – zbog čega i kakvo?

npr. kao Au-pair, na fakultetu, zaposlenje (► str. 19)?

- Imate vredne predmete, npr. mnogo elektronike, računar, muzički ili audio sistem, ili nasledstvo, čije bi uništenje ili krađu finansijski teško prevazišli (► str. 16)?

Tek kada su rizici koji prete egzistenciji

osigurani, trebali bi misliti na ostala osiguranja. Jer: osiguranja nisu gratis – ponekad je povoljnije da (manje) štete platite gotovinom.

Otvorite oči, uključite mozak

Koliko god da je važno osnovno osiguranje, još važnija je prevencija. Često se desi da nastradamo, a da za to nismo krivi. Sa malo obzira i zdravog razuma opasne situacije se mogu zaobići ili se posledice štete mogu

Odlučivanje po principu pretpostavke

Da bi saznali koje Vam je osiguranje stvarno potrebno, razmislite: Koja je to najveća nesreća koja bi, po Vašem mišljenju, mogla da se desi u Vašem životu? Koje rizike bi obavezno trebali obezbediti?

- **kao pripravnik, đak, student** ► nesreća sa ozbiljnim dugoročnim fizičkim oštećenjima
- **kao putnik, koji je zavisan od svog automobil** ► gubitak automobila
- **kao vlasnik stana/kuće** ► požar koji dovodi do beskućištva
- **nakon nesreće koju ste sami izazvali** ► oštećeni zahtevaju visoke nadoknade
- **kod porodice** ► ograničena radna sposobnost ili smrt hranioca porodice

Najvažnija osiguranja

Šta ti je potrebno ...	kao pripravnik	kao učenik	kao student	kao mladi radnik ¹⁾	
			sa porodicom	sa	sa porodicom
Zakonom propisano					
Državno zdravstveno osiguranje	●	●		●	●
Državno osig. u slučaju nesreće	●	●		●	●
Državno penzijsko osiguranje	●			●	●
Osiguranje motornih vozila od odgovornosti	●	●	●	●	●
Dodatna privatna osiguranje					
Privatno osiguranje od odgovornosti	●	●	●	●	●
Privatno osiguranje u slobodno vreme i slučaju nesreće	●	●	●	●	●
Osiguranje domaćinstva /vlastite kuće			●	●	●
Osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti				●	●
Osiguranje u slučaju radne nesposobnosti			●	●	
Životno osiguranje				●	●

¹⁾ Državno zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgoda i mirovinsko osiguranje nisu obvezna osiguranja u svim radnim odnosima, no u svakom su slučaju obvezna za radnike, namještene i samostalne djelatnosti. Informacije i brošure o različitim radnim odnosima i obvezama osiguranja mogu se npr. preuzeti na www.arbeiterkammer.com (► Brošure ► Rad i pravo).

umanjiti. Pitanja kao „Šta se može desiti?”, „Kako mogu spričiti nesreću/štetu?”, „Kako mogu zaštititi svoje zdravlje, svoju imovinu?“ ne bi trebali postavljati samo iz ličnog interesa. Ta pitanja zanimaju takođe i osigurača, jer kod nemara ili čak grubog nemara u nekim slučajevima ostajemo bez nadoknade.

Ove pojmove bi trebali znati, jer se javljaju u mnogim polisama i značajni su u procesu odštete. Opravdanje da ste ih predvidjeli ili da niste znali njihovo značenje u slučaju štete ne važi!

Godišnja doplata: ako premiju za ukupan period osiguranja ne plati odjednom unapred, već npr. mesečno, osiguranje može zahtevati doplatu. Kod godišnje premije u iznosu od 1.000 evra dodatak od 6% iznosi 60 evra.

Izjava: Pismena saglasnost da je osiguranje izvršilo paušalnu isplatu nakon oštećenja i da se odričete svih daljnih prava u ovom slučaju. Ako prihvate ovakvu delimičnu isplatu, kasnije morate novonastala oštećenja platiti iz vlastitog džepa.

Klaузula o promeni vrednosti: automatsko prilagođavanje premije i osigurane sume prema indeksu potrošačke cene (kod osiguranja za domaćinstvo ili osiguranja pravne zaštite) koji je objavio Statistički zavod Austrije ili troškovima izgradnje (kod osiguranja vlastite kuće). Ako se premija automatski ne prilagodi, u slučaju štete će Vam biti nadoknađen samo dio troškova.

Obaveze: Obaveze kojih se osiguranik mora pridržavati, inače mu osiguranje neće ništa ili će samo delimično priznati. U zahtevu za osiguranje morate navesti istinite i konkretnе podatke. Morate obavestiti osiguranje ako se vlastiti rizici u toku osiguranja povećaju (npr. ako se kod osiguranja u slobodno vreme i u slučaju nesreće počnete baviti padobranstvom ili ako kod zaključivanja ugovora osiguranja u slučaju ograničene radne sposobnosti niste prijavili tešku bolest). U slučaju oštećenja treba spričiti ili smanjiti daljnju štetu, podneti potreban izveštaj i osiguranju dati sve važne informacije na raspolaganje.

Obaveze pri potpisivanju ugovora: Već pri podnošenju zahteva morate osiguranju saopštiti okolnosti koje su Vam poznate i bitne za rizik koji želite osigurati osiguranja. Ako to ne učinite, osiguranje nije dužno izvršiti isplatu u slučaju oštećenja.

Primer: Kod privatnog zdravstvenog osiguranja i osiguranja u slučaju ograničene radne sposobnosti morate navesti sve prethodne bolesti. Neka ste potpuno zaboravili da ste alergični. Ni savetnik Vas to nije pitao. Ako se jave oboljenja kao posledica alergije, osiguranje je pod tim okolnostima oslobođeno isplate

Privremeno propratno pismo: Privremeno osiguranje koje važi od meseca podnošenja zahteva, odnosno pre izdavanja polise i uplate prve premije.

Prošla vrednost: Vrednost jedne stvari u određenom trenutku. Da bi se odredila ta vrednost ► sadašnju vrednosti umanjujemo naročito zbog starosti, habanja, upotrebe i tehničkog razvoja. Na primer prošla vrednost novog iPhone 3Gs, koji je 2009. godine još imao sadašnju vrednost od 999 evra, danas iznosi maksimalno 300 evra.

Sadašnja vrednost: Ako Vam se pokvari neki osigurani predmet ili ga ukradu, nadoknadiće Vam se onaj iznos, koji Vam je potreban da bi nabavili proizvod koji je sličan osiguranom proizvodu. To ne mora biti isti iznos koji ste prvobitno platili. Na primer, određene slušalice ili mobilni telefon se danas mogu na osnovu tehničkog razvoja mnogo povoljnije kupiti.

Uslovi osiguranja: Opis „sadržaja proizvoda“: Šta je osigurano (= uključeno) a šta

nije (= isključeno), ko je koliko dugo osiguran i kako se može prekinuti osiguranje (= raskid ugovora)?

Usluge asistencije: Mnoge polise imaju obećanu pomoć od 0 do 24 u hitnim slučajevima, npr. organizacije koje obezbeđuju zamenski stan ili automobil, špedicije, zanatlje, službe medicinske pomoći, pomoći ako izgubite ili Vam ukradu dokumenta i sl. Međutim, obratite pažnju: Samo su posredovanje i organizacija besplatni. Posredovane usluge mogu dovesti do dodatnih troškova, zavisno koje od tih usluga osiguranje ugovorom pokriva.

Vlastiti trošak: Svaki iznos koji se kod oštećenja mora platiti iz vlastitog džepa. U tom slučaju je premija nešto niža. Ako se vlastiti trošak plaća kod svakog oštećenja, a ne na godišnjem nivou, iznos može biti veći ako u toku godine imate više oštećenja. Zato razmislite dobro da li Vam se isplati varijanta vlastitog troška.

Vrednost u trenutku zamene
► Sadašnja vrednost

Zanemarivanje: Nepažnja ili ignorisanje potrebne nege. Blago zanemarivanje bi npr. bilo, kada bi udarili u drugi automobil, jer smo se kretali malo većom brzinom od dopuštene. Grubo zanemarivanje bi bilo, ako se vozimo automobilom, iako znamo da nam kočnice nisu ispravne ili ako se krećemo letnjim gumama po snegu. Potrebna pažnja ili nega je u određenoj meri izostavljena i ignorisana. Svakome pri zdravom razumu trebalo bi biti jasno da na taj način krši određene ► obaveze. Kod grubog zanemarivanja većina osiguranja je oslobođena isplate.

- socijalno osiguranje
- Osiguranje preko roditelja
- Dečiji doplatak
- Bolest i invalidnost

Puni ste planova i na socijalnom i poslovnom putu ste u usponu – ali već u sledećem trenutku može sve nestati. Sudbina se često s nama poigra i nesreća, teško oboljenje ili smrtni slučaj uniše porodicu i nečije snove. Država na različite načine garantuje da u takvim slučajevima njeni građani neće ostati nezaštićeni. Država zakonskim regulativama unapred vodi računa da se što više ljudi osigura od takvih egzistencijalnih rizika. Skoro svako se prije ili kasnije okreće državnim uslugama, bilo to u okviru

preventivnog pregleda socijalnog osiguranja, porodičnog ili dečijeg dodatka ili čak u većoj mjeri nakon teške bolesti ili gubitka posla. Državne usluge su konkretno podeljene na tri velike kategorije:

- socijalno osiguranje (zdravstveno osiguranje, osiguranje u slučaju nesreće, penzиона osiguranje, osiguranje nezaposlenih), za koje većina Austrijanaca – uglavnom po ugovoru o radu – obavezno uplaćuje doprinose;
- socijalne mere predostrožnosti (porodični dodatak, dodatak za negu, dodatak za čuvanje dece, vojska ...), koja se finansira kroz oporezivanje;
- socijalna pomoć/minimalna sigurnost (pomoć invalidima, starački dom i dom za negu, novčana pomoć ...), koja se takođe finansira kroz oporezivanje i koja je predviđena u

okviru socijalne sigurnosti kod beda i nevolja kao „poslednji spas“.

U konkretnom slučaju to može izgledati ovako: Vi ste zaposleni, Vaša partnerka takođe. Oboje koristite redovno preventivne preglede preko osiguranja (kod zubara, okuliste, ginekologa ...). Kada Vaša partnerka zatrudni, odlazi kao trudnica na besplatne preglede i rađa svoje dete u bolnici – a da za to ne treba platiti niti jedan cent. Za dete dobijate porodični dodatak, Vaša partnerka dobija za vreme porodiljskog bolovanja dodatak za čuvanje dece, i za teško bolesnu majku podnesete zahtev za dodatak za negu.

Posle nekoliko godina rada ostanete bez posla i primate naknadu od osiguranja za nezaposlene.

U međuvremenu ste postali samostalni. Iako nakon godinu dana za

Intervju

„Osnovno osiguranje i kontakt osobe“

Johannes Zimmer

KONSUMENT u razgovoru sa Rudolfom Hundstorferom, Savezni ministar za rad, socijalnu zaštitu i zaštitu potrošača

Da li su omladina i mlađi ljudi dovoljno osigurani preko državnog socijalnog osiguranja, ako se npr. desi neka nesreća?

Država zakonom propisanim socijalnim osiguranjem nudi osnovno osiguranje kod bolesti, nesreća na radnom mestu, nezaposlenosti, potrebne nege i za vreme penzije. Kao nesreća na radnom mestu računa se i nesreća na putu od ili do radnog mesta. Nesreće u slobodno vreme nisu osigurane, tako da bi u tom slučaju dodatno privatno osiguranje bilo korisno.

Gde se mlađi ljudi mogu neslužbeno informisati o svom državnom osiguranju?

Na sajtu www.sozialversicherung.at ponuđen je dobar pregled usluga koje nudi Austrijsko socijalno osiguranje.

Postoje li posebna savetovališta i kontakt osobe za pripravnike, učenike, studente, mlađe porodice u pogledu ličnih rizika osiguranja?

U osnovi postoji mogućnost da na sajtu www.konsumentenfragen.at pronađete pregled pitanja vezana za privatna osiguranja. Ako ima potrebe za ličnim savetovanjem, stoje Vam Udruženje za informisanje potrošača (Verein für Konsumenteninformation – VKI) i

potrošačka politika sektora za rad na raspolaganju.

Kome se mlađi osiguranici mogu obratiti, ako imaju problem sa socijalni osiguranjem ili čak privatnim osiguranjem?

Kod problema sa socijalnim osiguranjem trebali bi se obratiti nadležnim organima socijalnog osiguranja (9 regionalnih zdravstvenih osiguranja, SVA, SVB, PVA ...).

Ukoliko postoji problem sa privatnim osiguranjem, pored VKI-a i sektora za rad stoje Vam na raspolaganju i članovi za politiku potrošača pri Saveznom ministarstvu za rad, socijalne zaštite i zaštite potrošača.

poslom niste pronašli ništa odgovarajuće, ističe Vam osiguranje u slučaju nezaposlenosti i dobijate socijalnu pomoć, koja Vam se odobrava na jednu godinu. Ako niste imali pravo na nadoknadu kao nezaposleno lice, npr. samostalni preduzetnik, dobijate usluge minimalnog osiguranja.

Kao što prvi deo ovog fiktivnog primera pokazuje, na sasvim „normalnom“ životnom putu nailazimo na usluge koje nam nudi država.

Osiguranje preko drugog lica

Državno zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nezgoda preko jednog od roditelja ili partnera moguće je, ovisno o nositelju osiguranja, do 23, 25 ili 27 godina. No samo ako nemate vlastito kućanstvo i tijekom godine dana niste imali redovna primanja. Mnogi mladi i studenti koji su se odselili od kuće ili već imaju posao s redovnim primanjima često dugo nisu svjesni da u biti više nisu suoosigurani. To vrijedi i za privatno osiguranje od odgovornosti: kad se odselite od svojih roditelja i uselite u vlastiti stan, stambenu zajednicu ili dom, morate se sami brinuti za obvezno osiguranje od odgovornosti (► stranica 20).

Državno zdravstveno osiguranje

Najvažnija od svih državnih osiguranja u mladosti su zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nesreće.

Naravno da ne može naštetići, ako rano počnete uplaćivati penziju i ako se zaštite od nezaposlenosti. Ali ako to nije moguće, jer još uvek niste u redovnom radnom odnosu i zbog toga ne podležete obaveznom

osiguranju, trebali bi ste se pobrinuti za državno zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nesreće. To je moguće preko

- osiguranja preko roditelja ili partnera (pogledaj pod „osiguranje preko drugog lica“) ili
- dobrovoljnog osiguranja preko Vašeg nosioca zdravstvenog osiguranja (više informacija možete pronaći na www.sozialversicherung.at).

Obavezno zdravstveno osiguranje ne preuzima samo troškove lečenja kada smo bolesni ili ako smo imali nesreću, već i finansira preventivne pregledе, bolničke troškove i nedeljni dodatak za trudnice i majke, uloške za cipele i invalidska kolica, bolovanja, subvencije za proteze za zube ili ostale proteze ili tretmane kao što su boravak u klinici za rehabilitaciju ili u ambulanti za radnu terapiju.

Intervju

„Osiguran kod nesreća i bolesti“

KONSUMENT u razgovoru sa dr Wilfriedom Friedlom, opšta kancelarija za osiguranje u slučaju nesreće (Allgemeine Unfallversicherungsanstalt – AUVA)

Koliko mlađih ljudi do od prilike 30 godina starosti godišnje na osnovu nesreće na radu i profesionalnog oboljenja postane privremeni ili trajni invalidi?

U 2012. godini je npr. priznato 43.595 nesreća na radu i 192 profesionalna oboljenja osiguranika do 30 godina starosti.

Na koji način je nesreća u slobodno vreme pokrivena sa pravne strane, kako u pogledu oporavka i rehabilitacije tako i u pogledu naknadnih troškova?

Nakon nesreće u slobodno vreme imate pravo na lečenje i bolničko lečenje, kao i na novčanu naknadu (plaćeno bolovanje itd.) za zdravstveno osiguranje i, po potrebi, na invalidsku penziju i penziju u slučaju ograničene radne sposobnosti u odnosu na penzijsko osiguranje.

Da li smatrate da vredi preporučiti privatno osiguranje u slučaju nesreće, tj. kojoj populaciji bi preporučili privatno osiguranje?

Pošto je zakonsko osiguranje u slučaju nesreće zaduženo samo za nesreće koje su povezane sa obrazovanjem i zaposlenjem, bilo bi dobro da se sklopi ugovor sa privatnim osiguranjem za ostale životne oblasti (domaćinstvo, slobodno vreme). Biciklisti i skijaši su u slobodno vreme često povezani sa teškim povredama.

Državno osiguranje u slučaju nesreće

Državno osiguranje u slučaju nesreće je neophodno kao i zdravstveno osiguranje. Pored lečenja i rehabilitacije nakon nesreća, ovde se radi i o odšteti nakon nesreća na radu i profesionalnih oboljenja, dakle o državnom anuitetu. Anuitet dobijamo samo, ako nastrandamo ili se razbolimo u okviru posla ili u toku obrazovanja u školi ili na fakultetu. Kao zaposlena osoba moramo plaćati doprinose, a učenici i studenti su u slučaju nesreće automatski osigurani preko škole i fakulteta. Zaštita se odnosi – kao kod nesreća na radu i oboljenja – na sve školske ili fakultetske aktivnosti, dakle i na školske izlete, fakultetske manifestacije i na sve puteve do tamo i nazad kući.

Ko je osiguran?

Osiguranje postoji za radnike i zaposlene, samostalne preduzetnike, učenike i studente kao i za posebno zaštićena lica (npr. članovi i volonteri humanitarnih organizacija).

Domaćice i domaćini ili mala deca tako nisu pokrivena osiguranjem u slučaju nesreće. Njima vredi razmisliti o privatnom osiguranju u slobodno vreme i u slučaju nesreće (► str. 12).

Pošto se osiguranje sa pravne strane proteže „samo“ na nesreće na radu, u školi i na fakultetu, a ne na slobodno vreme koje je skljono nesrećama, naročito ljubitelji sporta bi trebali zakonsku zaštitu proširiti privatnim osiguranjem u slučaju nesreće ili osiguranjem u slučaju ograničene radne sposobnosti (► str. 18).

Ko dobija penziju?

Da bi neko dobio invalidsku penziju, odnosno penziju u slučaju ograničene radne sposobnosti kao posledica profesionalnog oboljenja ili nesreće u školi ili na radu,

- ne sme postojati pravo na mere profesionalne rehabilitacije („prekvalifikacija“),
- invalidnost, tj. ograničena radna sposobnost mora trajati najmanje 6 meseci,
- morate steći minimalan broj osiguranih meseci („period čekanja“),
- i preduslove za (prevremenou) starosnu penziju ne sme biti ispunjen. Ovo poslednje možete naravno u mladosti zaboraviti. Za mlađe je još interesantnija tačka pre:

Pomenuto „vreme čekanja“ računa se kao ispunjeno, ako osigurani slučaj

Civilni vojnici i redovni vojnici – kako su osigurani?

Kao redovni ili civilni vojnik zdravstveno ste osigurani, isto kao i lica koja su preko Vas osigurana. Za posledice u slučaju nesreće u tom periodu dobicete isplaćenu naknadu po Zakonu o vojnoj penziji. Osim toga Vam se ti meseci uračunavaju u zakonsko penzijsko osiguranje. Ako u toku služenja vojnog roka ili stručnog usavršavanja pri austrijskoj vojsci dode do nesreće na radu, profesionalnog oboljenja ili priznatog oštećenja, koje za posledicu ima invalidnost ili ograničenu radnu sposobnost, potpuno se eliminiše vreme čekanja i imate odmah pravo na invalidsku penziju. Detaljne informacije o svim

pitanjima za socijalnu zaštitu možete naći na početnoj strani Ministarstva odbrane: www.bmlv.gv.a/rekrut/soziales/rek_soz_wehrdienst.shtml. Na www.arbeiterkammer.at postoji folder „Civilni i redovni vojnici“, koji uglavnom informiše o pitanjima vezana za Zakon o radu. Ako imate privatno zdravstveno osiguranje, proverite kod Vašeg osiguravajućeg društva, da li i pod kojim uslovima ono ostaje odgovorno u periodu služenja vojnog roka, odnosno stručnog usavršavanja. Ako je potrebno možete u dogовору sa osiguranjem staviti polisu u stanje mirovanja za vreme trajanja vojnog roka.

Penzija u slučaju nesreće: to možete dobiti od države u slučaju trajne nesposobnosti

Šegrt, 21 godina, mesečno 1.800 evra bruto, nesreća na radu	Student, 21 godina, bez primanja, bez osiguranja, nesreća na fakultetu
Visina invalidske penzije se ne ravna po godinama starosti osiguranika, već po njegovoj dosadašnjoj zaradi i radnoj nesposobnosti. U tom slučaju penzija iznosi € 1.800,00 (14-puta godišnje) i to je time puna nadoknada za radnu nesposobnost.	Kao osnova služi fiksni iznos koji se do kraja 24. godine života povećava. U tom slučaju penzija iznosi najpre mesečno € 885,57 a posle € 1.328,34 (14-puta godišnje).

Oboje imaju ista prava na lečenje sa svim odgovarajućim sredstvima kao i na opsežnu medicinsku, stručnu i socijalnu rehabilitaciju. Uz to uglavnom pripada najbolji mogući oporavak osiguranika, pomoći pri zaposlenju, mere prekvalifikacije i adekvatna oprema stana, automobila itd.

Obratite pažnju: Ove usluge možete dobiti od države samo u slučaju nesreće na radu ili školovanju i u slučaju trajne nesposobnosti. Invalidska penzija i penzija u slučaju radne nesposobnosti nalazi se znatno ispod toga – u proseku oko 820 evra!

nastupi prije navršene 27. godine života i ako u tom trenutku osiguranje već najmanje šest meseci traje (osim kod vlastitog osiguranja). Ako još nemate minimalan broj meseci ili nemate niti jedan mesec, nećete dobiti isplatu penzije i morate podneti zahtev za minimalno osiguranje (pogledaj sledeću kolonu).

Imate li dovoljno da preživite?

Penzija u slučaju nesreće po zakonu služi da osigurate egzistenciju – dakle, nikome ne bi trebali zavideti: Prema podacima glavnog Udruženja austrijske institucije socijalnog osiguranja prosečna invalidska penzija, penzija u slučaju ograničene radne sposobnosti i penzija u slučaju radne

nesposobnosti kod mladih ljudi do 30 godina starosti iznosi oko 820 evra (stanje u decembru 2012.). Ako ste već imali visoka primanja, i penzija bi mogla biti viša, jer se obračunava prema prethodnim primanjima i gubitka radne sposobnosti. Više informacija o državnoj invalidskoj penziji i penziji u slučaju ograničene radne sposobnosti možete naći i preuzeti npr. u folderu Fonda za penzijsko osiguranje na www.pensionsversicherung.at ► informativni materijal.

Minimalno osiguranje

U slučaju da ste nezaposleni, da nemate pravo na penziju i da nemate imovinu, možete podneti zahtev za minimalno osiguranje, koje je do 2011.

godine bilo poznato kao socijalna pomoć. Ono doprinosi egzistenciji i zadovoljava potrebe stanovanja. Sa oko 800 evra mjesечно za samce i oko 1.200 evra za parove dvanaest puta godišnje nemate mnogo mogućnosti, ali ipak dobijate i evropsku karticu zdravstvenog osiguranja (e-card), zdravstveno ste osigurani i imate podjednako pravo na zdravstvenu negu i lečenje kao svi ostali građani.

Još informacija ...

... o socijalnom osiguranju i uslugama državnih institucija imate na sledećim sajtovima ili direktno u savetovalištu Institucije socijalnog osiguranja.
www.sozialversicherung.at
www.pensionsversicherung.at
www.auva.at
www.help.gv.at
www.ams.at

- Kako naći osiguranje
- Period trajanja ugovora i konačna odluka
- Prijava štete
- Raskid ugovora

Privatno osiguranje nudi različite proizvode i rešenja. Kad bi sve osigurali imali bi velike troškove, a to nema smisla. Nešto je možda već na drugačiji način osigurano, a nešto Vam trenutno još ne treba ili više ne treba.

Važno je da osiguranja uvek iznova prilagodimo ličnim životnim fazama. Od posebnog značaja je da u mladosti prvo obratimo pažnju na rizike koje uglavnom ugrožavaju egzistenciju.

Uštedeti možete kod rizika sa minimalnim finansijskim posledicama ili kod rizika, koji su već dovoljno osigurani.

Kako će doći do osiguranja?

Osiguranja često dođu do potencijalnog potrošača, a ne obrnuto, npr. u okviru konsultacija o investicijama, u turističkoj agenciji ili pri kupovini uređaja, naočara ili sportske opreme, gdje Vam se uz to odmah nudi i polisa. Kod ponuda bez prethodnog saveta trebali bi ste se pozabaviti tom ponudom pre konačne odluke.

Nikada ne bi trebali doneti konačnu odluku, a da niste videli iznos premije i usluga, jer se iznova pokazuje, da za iste usluge postoje značajno različite cene. Isto tako Vam ništa ne znači, ako gledate samo niske cene i za to dobijete minimalnu osiguranu sumu ili minimalno osiguranje sa svim mogućim ograničenjima i isključenjima. Pre svega obratite pažnju na to da su štete koje mogu zapretiti egzistenciju uredno pokrivene.

Prvo informacija, onda konačna odluka

Najbolje Vam je da se prvo informišete preko interneta. Većina osiguranja tu svoje proizvode detaljnije opisuje i nude kalkulator premija. Sve popularnija su online-poređenja različitih ponuđača, npr. osiguranje motornih vozila od odgovornosti. Ugovor bi trebali zaključiti online samo, ako ste se dovoljno informisali i ako Vam je jasno šta osiguranje pokriva. I razmislite: iako ovde nemate nikakve savete niti usluge, online-polise nisu uvek automatski povoljnije.

Bolji je okolni put preko savetnika za osiguranje, dakle preko saradnika osiguranja, agenta za osiguranje ili nezavisnog brokera u osiguranju. Nezavisni broker Vas može upoznati sa

Komu se može vjerovati?

„Dobri prijatelji“ možda imaju dobromjerne savjete, ali u određenim uvjetima nude proizvode koji nisu u skladu s vašim rizičnim situacijama. U slučaju prijateljskih savjeta informirajte se i kod drugih ponuđača i usporedite ponude! Internet vam nudi mnoge jednostavne mogućnosti da naučite o osiguranjima i kupite proizvode. Informirajte se pravodobno kako biste mogli postaviti prava pitanja savjetniku za osiguranje.

sveobuhvatnom ponudom tržišta, dok saradnici osiguranja i agenti nude proizvode „svog“ osiguranja.

Dvostruko osiguranje?

Razmislite pre nego zaključite novo osiguranje, da li ste za to već osigurani. Na primer u oblasti putovanja i nesreće preko kreditne kartice, osiguranja domaćinstva, članarine u planinarskom društvu ili auto-moto savezu. Ovde često imate osnovna pokrića različitih osiguranja. Ako još živate kod roditelja, možete se često preko roditelja povoljnije osigurati. Ako živate sa partnerom, neke polise možete u paru povoljnije zaključiti. Pitajte savetnika za osiguranje, kako bi izbegli dvostruko osiguranje, tj. da proverite njegov smisao.

Period trajanja ugovora

Mnoge polise kao što su polise za domaćinstvo, vlastitu kuću ili automobil zaključuju se na određeno vreme i automatski se produžuju, ako ne raskinete ugovor. Često imate popust na duži period, koji morate vratiti, ako prevremeno raskinete ugovor.

Neka osiguranja bi u principu trebali odabrati na duži period, npr. privatno

Prijavite štetu tačno

Ostatih hladnih glave kada se nešto desi nije lako. Međutim, morate se suzdržati da bi osiguranje i isplatilo oštetu.

Spasiti ono što možete spasiti. U slučaju poplave odmah zatvoriti glavnu slavinu, oštećene delove krova ili prozore prekriti ciradom, zameniti oštećene brave nakon provala itd.

Osigurati dokaze. Napraviti fotografije ili sačuvati oštećene stvari dok ih zastupnik osiguranja ne pregleda ili se toga izričito ne odrče. Prikupiti svedoke, imena i brojeve telefona.

Dogovoriti se sa osiguranjem. Ne potpisujte nikakve punomoći niti ugovore bez konsultacija sa osiguranjem, na primer sa stručnjacima ili servisima. Ne pristajte da preuzmete štetu, ne donosite smi odluku kod potraživanja štete.

Štete prijavite pismenim putem. Poziv savjetniku nije dovoljan. Koristite online-formulare da bi prijavili štetu. Oni osiguravaju da ste naveli sve potrebne podatke. Ako niste sigurni, šta u Vašem slučaju pisma prijava štete mora da sadrži, raspitajte se telefonskim putem. Pored imena i adrese značajni su:

- broj polise
- opis kako je šteta nastala
- štetu tačno imenovati, npr. kod osiguranja od odgovornosti: ime i kontakt adresa oštećenog provala, krađa, razbojništvo: računi za ukradenu robu osiguranje od nesreće/ putničko-zdravstveno osiguranje: lekarsko uverenje, izveštaj bolnice
- računi za troškove, procena troškova Proveriti odbijenicu. Ako dobijete odbijenicu od osiguranja, zahtevajte pismo obrazloženje i proverite na osnovu svog ugovora da li je odbijenica imala osnova.

zdravstveno osiguranje, osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti ili penzijsko osiguranje, jer su uslovi u višoj životnoj dobi lošiji, tj. premija raste. Kod nekih osiguranja, kao kod dugoročnih životnih ili penzijskih osiguranja, raskid ugovora u prvih godinama moguć je samo ako platite određeni iznos.

Raskid ugovora

Postoje različiti uzroci zašto ponekad želimo raskinuti ugovor o osiguranju. Možda je to loša finansijska situacija, promjenjeni uslovi života ili zato što time više nismo zadovoljni.

Više ne možete ili ne želite plaćati premiju. U tom slučaju nemojte samo okrenuti glavu, već kontaktirajte svoje osiguranje i u dogовору са njima smanjite ili otkažite premiju. Samo ne plaćati za sobom povlači niz opomena i dugova, a na kraju gubite pravo na polisu.

Polisa Vam više nije potrebna. Prodali ste svoj automobil ili motocikl ili se rastajete od svoje partnerke i otkažujete osiguranje zaključeno na Vaše ime.

Našli ste bolju ponudu. U suštini bi morali svake dve godine proveriti svoja osiguranja uz pomoć savetnika za osiguranje. Vidjeti da li odgovaraju Vašim životnim okolnostima ili da li ima boljih ponuda na tržištu.

Pravilno raskinuti ugovor

Kod većine osiguranja otkazni rok iznosi 1 ili 3 meseca; ako sklapate ugovor na duži period, onda možete raskinuti ugovor na godišnjem nivou nakon isteka treće godine.

Da bi raskid ugovora bio efikasan mora se uvek na vreme, pre isteka otkaznog roka, predati osiguranju zahtev za raskid u pisanoj formi. Datum zaključivanja ugovora i otkaznog roka nalazi se na polisi.

Primer otkaznog roka

Zaključili ste ugovor o domaćinstvu 3. marta 2013. Otkazni rok je 1 mesec. Onda Vaš pismeni raskid ugovora mora biti primljen najkasnije 3. februara 2014. od strane osiguravača.

Ako ste zaključili polisu na 10 godina, ugovor možete raskinuti najranije 3. februara 2016.

Na početku je sve zabava – a onda?

Odlično raspoloženje, lepo vreme – roštilj je pravi pogodak, sve dok Florian (24) ne padne unazad preko niske balkonske ograde izbegavajući nekoga. Šokantna dijagnoza: slomljen vrat, paraliza od gornjeg dela tela na dole i nema šanse da nastavi sa radom. Čak ni Florianov stan za njega nije u svom sadašnjem obliku upotrebljiv: vrata su pre uska za invalidska kolica, kupatilo i toalet suviše maleni, a nameštaj nije prilagođen invalidnom licu. Procenjeni troškovi za preuređenje: skoro 50.000 evra.

Brojevi i činjenice

70 % svih nesreća desи se u slobodno vreme. To obuhvata godišnje od prilike oko 830.000 Austrijanaca. Oko 8.600 zadobije trajna oštećenja.

Najveći rizik postoji za decu do 14 godina: 129 od 1.000 dece povredilo se 2011. u nekoj nesreći, zatim slede 15- do 24-godišnjaci, sa 125 nesreća na 1.000 osoba.

Finansijska pomoć nakon bolnice i rehabilitacije

U takvom slučaju je osiguranje u slobodno vreme i u slučaju nesreće kao blagoslov. Iako su troškovi za lečenje i rehabilitaciju pokriveni od zakonskog zdravstvenog osiguranja (str. 6), u većini slučajeva nije sve rešeno. Država preuzima invalidsku penziju, troškove preuređenja ili dr. samo ako se radi o nesreći na radu, u školi ili na fakultetu. Domaćice i domaćini uopšte nisu osigurani od nesreće. Ni zaposleni, učenici i studenti u slobodno vreme nemaju osiguranje u slučaju nesreće. Troškovi privatnog osiguranja su poprilično umereni: 100 do 150 evra

godišnje za jednu osobu, 200 do 300 evra za porodicu.

Osiguranje u slučaju nesreće ili u slučaju ograničene radne sposobnosti?

Osiguranje u slučaju nesreće i osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti u polisi jednokratno isplaćuje dogovorenou osiguranu sumu nakon neke nesreće. To znači da u slučaju neke tragedije već u kratkom roku imamo na raspolaganju iznos za preuređivanje i sl. Osim toga se može dogovoriti da mesečno primate određenu dodatnu penziju. Ako ne želite biti samo osigurani u slučaju nesreće, nego i u slučaju bolesti, koja kao posledicu može imati ograničenu radnu sposobnost, morate zaključiti privatno osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti (► str. 18). To košta naravno nešto više od samog osiguranja u slučaju nesreće.

Važna zaštita od rizika: Spasavanje helikopterom sa planine

Ne mora to uvek biti najgori slučaj – potpuni invaliditet. Dovoljno je da Vas

moraju izvući i spasiti helikopterom i odvesti sa prelomom noge u bolnicu. Troškovi letenja se obračunavaju po minutima i u tren oka mogu dostići četvorocifren iznos u evrima. Zdravstveno osiguranje pruža samo u medicinskom slučaju jednokratnu pomoć, koja po pravilu ne pokriva stvarne troškove. Razlika često iznosi nekoliko hiljada evra. Privatno osiguranje u slučaju nesreće i ovde preuzima troškove.

Progres i invaliditet

Važan faktor kod osiguranja u slobodno vreme i u slučaju nesreće je tzv. progres. Pod tim se podrazumeva nesrazmeran porast osigurane sume. Najčešće je to slučaj od 50 % invaliditeta. Kod dogovorenog progrusa od 300% u slučaju štete bi Vam se kod trajnog invaliditeta (100%) isplatila trostruka osigurana suma.

Ipak bi trebali znati: kod devet od deset slučajeva invaliditet je ispod 50 %.

Pošto među osiguranjima postoje velike razlike u pogledu progrusa, trebali bi na tu tačku obratiti pažnju. Mnoge ponude predviđaju već i kod

Šta je invaliditet?

Invalidom se smatra onaj osiguranik, čija je fizička ili mentalna sposobnost trajno, odnosno više od tri godine usled nesreće smanjena. Postoje različiti stepeni invaliditeta. Oni se utvrđuju tzv. porezom na ekstremite, koji se razlikuju od osiguranja do osiguranja. Evo nekoliko primjera različitih procena osiguravača:

Oštećenja	Stepen invaliditeta
Gubitak sluha na jednom uhu	od 15 do 45 %
Gubitak jednog oka	od 35 do 60 %
Gubitak jedne noge ispod kolena	od 50 do 70 %
Gubitak jednog stopala	od 45 do 70 %

Osiguranje plaća zavisno od stepena invaliditeta, npr. 75 % osigurane sume kod 75 % invaliditeta.

niskog nivoa iznadprosečno visoke usluge.

Pravilo za osiguranu sumu

Progresija vamo ili tamo: I kod ovog osiguranja najvažniji cilj je da se u najgorem slučaju dovoljno osigurate.

Da bi se kod trajnog invaliditeta mogli neophodno prilagoditi, osiguranje bi trebalo biti visoko koliko iznosi pet do šest Vaših godišnjih bruto primanja, jer dodatak od državne penzije verovatno nije dovoljan. Što znači da je kod mesečnog bruto primanja od 2.000 evra (14 x godišnje) osigurana suma

oko 150.000 evra sa visokim progresom (300 do 400 %).

Osiguranje za članove

Osnovna osiguranja, osiguranja u slobodno vreme i u slučaju nesreće često su uključena u članarine sportskih i drugih klubova, udruženje vozača i preko kreditne kartice, ali: osiguranje je često ograničeno na određene aktivnosti i oblasti. Tako se može desiti da ste tri puta osigurani u slučaju nesreće, a ipak ostanete bez osiguranja kod nesreće koja se desila kod kuće. Ako npr. kod ovakvog slučaja izgubite dva prsta, smorate se trajnim invalidom od 15%. Udruženje vozača možda plaća tek od 20% invaliditeta, sportski klub samo u okviru klupske aktivnosti, a osiguranje kreditne kartice važi samo na putovanjima i tek kod invaliditeta od 50%. Osiguranja za članove kluba su povoljna, ali ne mogu u potpunosti zameniti puno osiguranje u slučaju nesreće.

Bez Allround-osiguranja

Ali ni konkretno osiguranje u slobodno vreme i u slučaju nesreće nisu potpuna zaštita.

Postoje različite varijante, što ima prednosti. Možete se posvetiti svojim individualnim potrebama.

Nedostatak: kod toliko različitih usluga i cena potrebna Vam je profesionalna pomoć i savetovanje. Kao kod svakog osiguranja i ovde postoje izuzeci, o kojima se morate informisati pre zaključivanja ugovora. Npr. planinar, koji je usled vremenskih neprilika

zadobio smrzotine prstiju ruku i nogu, ostaje uskraćen, jer smrzotine po definiciji nesreće nisu obuhvaćene. Ako i Vi imate ovakvu vrstu rizika, morate razmislisti o zahtevu zaključivanja ugovora o privatnom osiguranju u slučaju ograničene radne sposobnosti (► str. 18).

Nije svaki sport osigura

Nikod sportskih nesreća nije osigurano. Tako učestvovanje na skijaškom takmičenju može biti pokriveno osiguranjem u slučaju nesreće, npr. kroz članstvo.

Ali učešće na državnom ili saveznom prvenstvu, kao i na međunarodnim takmičenjima nije osigurano. Osim toga je – zavisno od osiguranja – različito isključen određeni broj rizičnih i modernih sportova kao paraglajding, let motornim zmajevima, padobranstvo, bungee-jumping, rafting, američki fudbal ili ekstremno penjanje.

Osiguravač u zahtevu postavlja pitanje, da li se bavite opasnim sportom i kojim. Na osnovu tih podataka odlučujete da li ćete i uz koje uvete zaključiti ugovor.

Varanje možete zaboraviti: ako nastrandate u nesreći u sportu koji je isključen po određenim uvetima osiguranja, ostajete

praznih ruku!

- Osiguranje motornih vozila od odgovornosti
- Kasko – osiguranje
- Osiguranje vozača i putnika u slučaju nesreće

Osiguranje motornih vozila od odgovornosti: pomoć posle nesreće

Konačno možete sami voziti motocikl ili automobil, sami određujete brzinu kretanja, biti svoj gospodar – to je jednostavno cool. Nažalost se ne krećemo sami po ulicama i mala nepažnja može imati dramatične posledice. Kao kod Alwina, 19: on ima već iskustva u vožnji i svakog petka poveze troje mladih ljudi na put od Beča do Koruške. Kada su mu prijatelji na kratko odvratili pažnju, automobil počinje da proklizuje iako je išao prilagođenom brzinom. Dolazi do kontakta sa automobilom koje se kreće pored njega. Oba vozača naglo trzaju automobilom, Alwinov automobil se prevrće nekoliko puta, drugi udara u levu zaštitnu ogradu koja ga odbacuje u suprotnu kolovoznu traku, gde dolazi do lančanog sudara. Stanje: 3 mrtvih, više teško ozleđenih, više ozleđenih, a da ne govorimo o materijalnoj šteti.

Brojevi, podaci, činjenice

Starosne grupe od 10 do 19 i od 20 do 29 godina redovno predstavljaju najveći broj povređenih po statistici o saobraćajnim nesrećama. Od ukupno 45.024 povređenih u 2011. godini ispod 29 godina starosti bilo je 45%, a od 523 smrtno stradalih ispod 29 godina starosti 28%. U svakoj desetoj saobraćajnoj nesreći sa posledicama po lice učestvuje najmanje jedan motocikl.

Bez osiguranja ne ide ništa

Ko bi trebao to sve da plati? Mnogobrojna spasavanja i čišćenje: možda Alwin, koji još nema ni lična primanja?

Da bi u takvom slučaju mnogobrojni oštećeni dobilo svoj novac i da krivac do kraja svog života finansijski ne propane, svaki vlasnik automobila i motocikla mora po zakonu zaključiti osiguranje motornih vozila od odgovornosti. Osiguranje plaća štetu koju ste kao osiguranik svojim vozilom naneli drugima i preuzima troškove neosnovanih žalbi.

Nisu osigurane štete na vlastitom vozilu – Alwin bi morao sam snositi troškove za kupovinu novog vozila, jedino ako je za svoj automobil nije zaključio ugovor o kasko – osiguranju (više o tome ► str. 15).

Uporedite ponude

Upravo kod osiguranja motornih vozila od odgovornosti možemo se dobro informisati preko interneta. Savetnici za osiguranje informišu o akcijama i popustima. Ali i ovde treba prikupiti nekoliko ponuda od nezavisnih savetnika. Osim toga, oni Vam mogu pomoći da nađete osiguranje, jer mladi vozači do otprilike 25 godina nisu uvek kod svih ponuđača jednako dobrodošli: neki zbog većeg rizika nesreće zaračunavaju višu tarifu (tarifa za mlade) ili predviđaju umanjenje u slučaju štete.

Potpuno pogrešno: alkohol za volanom

Konsumirati alkohol i sesti za volan je potpuno pogrešno. Čak ne morate ni biti pijani: od 0,5 promila plaćate nekoliko stotina evra kazne i dobijete opomenu, od 0,8 promila oduzima Vam se vozačka dozvola na mesec dana. Sa porastom promila rastu i kazne. Za vozače – početnike važi samo 0,1 promila.

Kasko – osiguranje i osiguranje u slučaju nesreće oslobođeni su usluga, ako ste u trenutku izazivanja saobraćajne nesreće imali više od 0,8 promila alkohola u krvi. U istom slučaju osiguranje motornih vozila od odgovornosti može zahtevati da se vratи iznos do 11.000 evra.

To se može i desiti, ako ste u međuvremenu odspavali nekoliko časova: organizam razrađuje samo 0,1 promil po čas!

Za vozače pod uticajem opojnih sredstava (zvaničan lekarski pregled!) važe isti zakoni kao i kod vožnje pod uticajem alkohola od 0,8 promila. U slučaju da odbijate pregled, preti Vam oduzimanje vozačke dozvole najmanje na šest meseci i visoke novčane kazne (više na www.meinschein.at).

Kasko i osiguranje vozača i putnika u slučaju nesreće

asko osiguranje pokriva štetu na vlastitom vozilu i vredi kod novijih automobila. Ako vozite starije ili polovno vozilo, razmislite da li Vam se isplati uplata premije u odnosu na vrednost vozila. Po pravilu se u odštetu ubraja i vlastiti trošak, što znači da kod svake štete prvo sami morate platiti dogovoren i vlastiti trošak, a osiguranje pokriva tek ostatak. Ako vozač nema potpuno osiguranje u slučaju nesreće, isplati se sklopiti osiguranje vozača i putnika u slučaju nesreće (► str. 12). Ostali sumpnici su osigurani preko osiguranja motornih vozila od odgovornosti.

Plaćanje na godišnjem nivou i raskid ugovora

Plaćajte premiju po mogućnosti uvek unapred na godišnjem nivou umesto mesečno ili tromesečno – to je povoljnije!

Redovno proverite da li Vam je Vaše osiguranje motornih vozila od odgovornosti povoljno. Raskid ugovora je moguć samo na godišnjem nivou, ali obratite pažnju na otakni rok (► str. 11). Nakon pričinjene štete možete bez obrazloženja raskinuti ugovor. Ako prodate osigurano vozilo, osiguranje automatski prelazi na kupca koji može raskinuti ugovor u roku od mesec dana.

Posebne karakteristike motocikla

U slučaju da u zimskom periodu ne vozite svoj motocikl, u lokalnoj kancelariji za registraciju možete staviti tablice u fazu mirovanja na određeni period. Tako štedite na premiji. Tačne uslove morate dogovoriti

Pažnja!

Ne možete samo Vi zameniti osiguranje. Čak i osiguranje može raskinuti ugovor ako ste prouzrokovali previše štete i nesreća! Tada morate što pre naći novo osiguranje. Vožnja bez osiguranja motornih vozila od odgovornosti je protuzakonito: u slučaju saobraćajne nesreće sami snosite sav trošak pričinjene štete (na vlastitom automobilu, kao i na drugom). Ako ne možete naći osiguranje, onda Vam Austrijski osiguravajući savez (Österreichischer Versicherungsverband – VVO) dodeljuje osiguranje – ono može po zakonskim odredbama da zahteva doplatu na premiju i do 50%. Razumna vožnja nije korisna samo u zdravstvenom pogledu..

sa Vašim osiguranjem. Dvotočkaši se često kradu ili oštećuju prilikom parkiranja. Takve štete su pokrivenе samo kasko-osiguranjem – u ovom slučaju imamo mnogo vrsta osiguranja koja pokrivaju tu vrstu štete i varijantu vlastitog troška. Obavezno uporedite više ponuda i obratite pažnju na to da Vam kasko-osiguranje, u vremenu dok ne vozite i dok Vam motocikl stoji u garaži, i dalje teče.

Kao vozač motocikla razmislite i o osiguranju u slobodno vreme i u slučaju nesreće (► str. 12). Posebno mladi motociklisti stradaju često i značajno.

Popust – doplata na premiju

Premija se pored godine proizvodnje vozila određuje prije svega po snazi motora, tj. kod motocikla po zapremini, po mestima za sedenje kao i prema prethodno počinjenim štetama. Sistem popusta i doplate na premiju nije zakonski regulisan. Kao početnik počinjete sa stepenom 09 i plaćate premiju 100%. Za svaku godinu bez počinjene saobraćajne nesreće spušta Vam se stepen i možete tako postići stepen 00 – svaka počinjena šteta povećava stepen za tri sve do stepena 17. Ako menjate osiguranje, ostajete na osnovnom početnom stepenu. Pažnja: svako osiguranje može individualno koristiti sistem popusta i doplate na premiju, što znači da samo može odrediti osnovna pravila. Novo osiguranje nije dužno da Vam obavezno prizna stepen koji imate, već Vam može dodeliti novi početni stepen.

- Osiguranje za domaćinstvo
- Osiguranje vlastite kuće
- Osiguranje na putovanjima

Osiguranje nameštaja

Često nije vredno da se u samačkom stanu ili studentskoj sobi osigura nekoliko stvari od provale i poplave. Dok god vlastiti zidovi malo više vrede u odnosu na godišnju premiju osiguranja za domaćinstvo, možemo eventualno zaboraviti na polisu. Međutim, danas i u skromnijim okolinama raznim elektronskim uređajima vrednost brzo raste i do više hiljada evra. Kao drugo i bicikl je osiguran protiv krađe i oštećenja preko osiguranja za domaćinstvo, sve dok se nalazi dobro zaključan u podrumu, u prostoriji za bicikla ili u samom stanu. Konačno treće, u osiguranju za domaćinstva uvek je uključeno privatno osiguranje od odgovornosti. To bi sebi u svakom slučaju trebali priuštiti (više o tome ► str. 20).

Osiguranje u stambenoj zajednici?

Ako se selite u stambenu zajednicu, dovoljno je da jedno od ukućana ima osiguranje domaćinstva – samim tim je uglavnom osigurano i sve što se nalazi u stanu. Ali osiguranje od odgovornosti važi samo za onog člana domaćinstva sa kojim je sklopljen ugovor o osiguranju. Zato se upišite u polisu osiguranja jednog od članova domaćinstva ili zaključite ugovor o sopstvenom osiguranju od odgovornosti.

Voda nije jednaka vodi

Polisa za domaćinstvo Vam u povezanosti sa osiguranjem od odgovornosti pomaže finansijski da izadete iz neprilike, npr. ako se šteta poplave proširi i na stan ispod Vas i tamo pričini veliku štetu.

Ako mašina za pranje veša napravi poplavu, možete eventualno dobiti odštetu. Ako slučajno prelijete kadu, nećete dobiti odštetu, jer poplava nije nastala zbog odvoda ili dovoda i tako nije osigurana. Možda u ovom slučaju osiguranje od odgovornosti izvrši isplatu.

Osiguranja za domaćinstvo u svakom slučaju nisu paketi „non stop“ – bez brige.

Brzo reagovanje

Pošto osiguranje daje nadoknadu, morate sprečiti štetu što je moguće više ili je držati na što nižem nivou. To znači, u slučaju požara odmah obavestiti vatrogasce, kod štete na odvodima za vodu odmah zavrnuti glavni ventil, a samo majstoru je dozvoljeno da zameni smrznutu cev. „Štetu držati na što nižem nivou“ znači na primer i da za održavanje čistoće ne moramo ovlastiti najskuplju firmu.

Vlastita kuća: zaštita od beskućništva

Dok je, jednostavno rečeno, kod osiguranja za domaćinstvo osigurano sve što nije čvrsto prikovano, dakle sve što bi ispalо kada bi okrenuli stan naglavačke, kod osiguranja vlastite kuće je „Hardware“ osiguran. Znači zidovi, podovi, krov, elektroinstalacije, instalacije za plin, cevi za vodu – svi fiksni delovi jedne građevine.

Ako imate vlastitu kuću, pametno je da imate odgovarajuće osiguranje; upravo zato da bi se izbegao najveći rizik: požar i samim tim gubitak sopstvenog krova nad glavom.

Izbeći previsoko i prenisko osiguranje

Osigurana suma je najvažnija kod osiguranja vlastite kuće i domaćinstva: Ako je osigurana suma preniska, osiguranje je prenisko. Tada će u slučaju štete biti nadoknađen samo dio nastale štete.

Primer domaćinstvo: Ugovorena je osigurana suma od 75.000 evra, iako je nameštaj vredan 150.000 evra. U slučaju štete, osiguranje tada plaća samo polovinu, dakle štetu od 6.000 evra isplaćuje 3.000 evra. Ako je osigurana suma previsoka,

Mogućnosti štednje

Isključiti lomljenje stakla. Smanjuje premiju za trećinu.

Ugovoriti iznos o vlastitom trošku. Onda doduše morate platiti manja oštećenja, ali zaista neprijatna iznenađenja (požar, provala/krađa, i slično) su nešto povoljnije osigurani.

Dodatne sigurnosti od provale. Sigurnosna ulazna vrata, alarm itd. takođe mogu smanjiti premiju.

nepotrebno plaćate previsoku premiju. U praksi se obično osigurana suma utvrđuje paušalno u odnosu na veličinu stana tj. kuće i u odnosu na standard opreme. Kako bi se izbeglo prenisko osiguranje u narednim godinama najčešće se uključuje klauzula o osiguranoj vrednosti. Time su godišnje osigurane sume i premije prilagođene indeksu cena za potrošače. Odlučujuća prednost paušalnog proračuna: u slučaju štete osiguravač se kod preniskog osiguranja ogradije od prigovora. To doduše u većini slučajeva malo povećava premiju, ali zato se isplaćuje najviša ugovorena suma (dakle ugovorena osigurana suma). Već je standardno da se osiguranje u novijim ugovorima odriče preniskog osiguranja.

Nadoknada u sadašnjoj ili prošloj vrednosti?

Većina osiguravača predviđa odštetu u sadašnjim vrednostima. To znači da sebi možete za oštećen DVD plejer u provali ili za ukradenu digitalnu kameru nabaviti novi aparat iste vrednosti. Nadoknađuje se vrednost u trenutku zamene. Ako ste DVD plejer prije 5 godina platili 800 evra, a takav isti uređaj danas košta duplo manje, dobicete takođe samo 400 evra.

Mi sarađujemo!

Kako bi se izbegli dupli troškovi moguće je sastaviti osiguranja domaćinstva. Kod spajanja osiguranja svaki „noviji“ ugovor može biti vanredno prekinut. U svakom slučaju ima smisla da su oba partnera navedena u ugovoru i da je osigurana suma maksimalno prilagođena.

Na putovanjima: osnovna zaštita u ruksaku

Najvažnija zaštita na putovanjima je zdravstveno osiguranje. Pročitajte na internet stranici www.sozialversicherung.at da li evropska karta zdravstvenog osiguranja (na poleđini e-card) vredi u državi u koju putujete. Pa čak i ako vredi, ponekad uprkos tome tretmani moraju biti plaćeni. Pobrinite se da od Vašeg poslodavca ili od Vašeg zdravstvenog osiguranja dobijete inostrano osiguranje za druge zemlje ili da zaključite privatno putno zdravstveno osiguranje.

Prije nego što zaključite putno osiguranje

- Ako već imate osiguranje za domaćinstvo ili još živate sa roditeljima, Vaš prtljag je verovatno preko njihove polise osiguran i na odmoru. Ali pažnja: Nikad ga ne ispušljajte iz vida ili ga zaključajte na sigurnom, jer inače

nemate nadoknadu. Uglavnom je polisom obuhvaćeno i osiguranje od odgovornosti (► strana 20). Ono je važno u slučaju da Visam i prouzrokujete štetu ili nesreću. Takođe obratite pažnju na to da oblast u koju idete na odmor bude pokrivena osiguranjem.

- Ako imate osiguranje od nesreće u slobodno vreme, onda su troškovi za spasavanje i prevoz nazad uglavnom pokriveni. Obratite pažnju na globalni značaj i eventualno proširite pokrivenost osiguranjem.
- Ako putovanje plaćate kreditnom karticom, samim tim mogu biti obuhvaćene određene osnovne usluge osiguranja. Pročitajte na internet stranici prodavca od koga ste kupili kartu, koje su to usluge i uzmite njihov broj telefona, zapišite ga na papri, a ne samo u telefon. Ako se želite duže zadržati u inostranstvu, kao dadilja, ili studirati jedan semestar u inostranstvu ili imate posao, o svemu tome ćete više naći na ► strani 19.

- Osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti
- Osiguranje u slučaju radne nesposobnosti
- Posao i studiranje u inostranstvu

Brojevi i činjenice

Ograničena radna sposobnost nije uvek prouzrokovana nesrećama kao što se često pretpostavlja, već i oboljenjima. Prema podacima fonda za penzijsko osiguranje za 2010. godinu 39% od svih slučajeva ograničene radne sposobnosti zasnovano je na psihičkim oboljenjima, 23% na oboljenjima delova tela za kretanje i samo 4% na nesrećama.

(Izvor: kontinentalni studij za profesionalni invaliditet)

Privatno osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti – zašto?

Zaposlenima do otprilike 40 godina starosti često pripadaju samo ograničena prava na usluge državnog socijalnog osiguranja. Za njih ima smisla da naprave dodatno osiguranje, jer spajanjem sa privatnim osiguranjem u slučaju ograničene radne sposobnosti dolazi do povećanja državne penzije.

Osiguranje u slučaju nesreće i osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti

	Osiguranje u slučaju nesreće	Osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti
Kada osiguranje	kod trajnih fizičkih smetnji posle nesreće	kad je ograničena radna sposobnost nastala kao rezultat bolesti ili nesreće
Kako izgleda	jednokratni iznos i/ili mesečna penzija	mesečna penzija
Šta ide u prilog	Kod mlađih ljudi (pre svega strastvenih sportista) dolazi do veće opasnosti od nesreća nego od bolesti. Osim toga, mnogi mogu i nakon nesreće i dalje raditi sa delimičnim invaliditetom, samo što u najkraćem roku trebaju veći iznos kako bi napravili kuću prema potrebama lica sa invaliditetom.	Oko 90% svih slučajeva ograničene radne sposobnosti nije prouzrokovano nesrećama, nego bolesću. Državna penzija za ograničeno radno sposobne je veoma niska, pre svega u mlađim godinama.

Privatno osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti isplaćuje ako je Vaša radna sposobnost u poređenju sa zdravim osobama fizički i psihički u padu za više od 50 % u periodu od 6 meseci.

- Ukoliko se to desilo zbog nesreće na radu ili profesionalnog oboljenja dobijate državnu penziju. Kad nastaje pravo na državnu penziju u slučaju ograničene radne sposobnosti ili na invalidsku penziju može se pročitati od ► strane 6.
- Privatno osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti isplaćuje i nesreće koje se dogode u slobodno vreme – i suprotno od osiguranja od nesreće u slobodno vreme – isplaćuje i bolesti koje su nastale nezavisno od posla.

Uštedeti na visini premije

Pošto privatno osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti nije velika rupa u budžetu Vašeg domaćinstva, trebate iskoristiti sve mogućnosti kako bi smanjili premiju. Jedna od njih je da osiguranje zaključite ciljano za onaj vremenski period u kome biste mogli imati najmanju zaradu. Npr., jedan 25-godišnji učitelj koji je ograničio dužinu osiguranja do 45. godine života za dvije trećine plaća nižu premiju nego njegov kolega koji se osigurao od mogućnosti ograničene radne sposobnosti do 65. godine života. Uštedeti možete i pri ličnoj klasifikaciji. Osiguravajuća društva dele zanimanja

Osigurati buduće zanimanje

Onom ko je još uvek nezaposlen verovatno neće pasti na pamet ideja da se osigura od mogućnosti ograničene radne sposobnosti. Ali mlađima i studentima, koji već možda moraju misliti na osiguranje porodice, upravo ovo može biti dobra ideja. Pri podnošenju zahteva oni daju svoje ciljano zanimanje. Ako se nakon završetka studija nešto promeni (npr. kod medicinskog radnika, ne lekar opštne prakse nego univerzitetski lektor, ili kod politologa ne anketar nego novinar), osiguranje mora biti upoznato s tim: Svaki oblik promene posla se mora prijaviti, jer sa sobom nosi prema „klasi opasnosti“ osiguravajućeg društva drugačiju klasifikaciju i premiju.

u različite rizične grupe: U jednoj grupi se nalaze zanimanja sa niskim rizikom kao lekari, advokati i učitelji, u zadnjim grupama se nalaze zanimanja sa visokim rizikom kao građevinci. Pošto klasifikacija zanimanja nije ista kod svih osiguravajućih društava vredi izvršiti detaljno poređenje.

Od glavnog službenika do lužbenika obezbeđenja

Pri izboru osiguranja u slučaju ograničene radne sposobnosti, pre svega obratite pažnju na to da osiguranje nema nikakvo pravo na potražnju ili je ono maksimalno ograničeno. Inače, osiguravač ne isplaćuje – sa obrazloženjem da Vi još možete raditi kao portir, sekretar, noćni čuvar ili slično. Za kraj generalno važi: što ranije, to bolje. Jer ko je mlad i zdrav jasno da plaća niže premije nego stariji početnik.

Osiguranje u slučaju radne nesposobnosti ili ograničene radne sposobnosti

Ako ste ograničeno radno sposobni, Vaš dotadašnji posao možete obavljati privremeno ili ga više ne možete obavljati.

Međutim, ako ste radno nesposobni, ne možete obavljati ni svoj dosadašnji niti neki drugi posao.

Zato postoje mogućnosti osiguranja u slučaju radne nesposobnosti. Ali ono se isplati samo za osobe koje zbog teških oboljenja ili posebno opasnog zanimanja (npr. stručnjak za eksplozivni krovopokrivač) ne mogu zaključiti osiguranje u slučaju ograničene radne sposobnosti. Takođe se isplati za samostalne preduzetnike, kao što su lekari i notari iznosi su niži nego kod osiguranja u slučaju ograničene radne sposobnosti. Ali to važi i za polis u osiguranja.

Raditi i učiti u inostranstvu

Suština: Kod organizovanih boravaka u inostranstvu zbog posla, razmene pripravnika, stažiranja, semestara u inostranstvu, itd. škole, fakulteti ili privatni organizatori će ukazati na važnija osiguranja, delom vredi socijalna zaštita iz domovine, kao i osiguranje preko roditelja ili austrijsko osnovno osiguranje (► strana 20).

Osiguranje na vlastitu ruku

Ako bez posredovanja idete u inostranstvo na neko vreme preko agencije ili neke organizacije, prvo istražite kod Vašeg nosioca socijalnog osiguranja da li je Vaša evropska karta zdravstvenog osiguranja u ciljanoj državi uopšte prihvaćena. Ako ne, pobrinite se za dodatno zdravstveno osiguranje u inostranstvu kod privatnog osiguravajućeg društva. Kod privatnog dodatnog osiguranja preporučuje se osiguranje od nesreće i u slobodno vreme koje pokriva celi svet. (► strana 12). Ukoliko već niste zaštićeni osiguranjem domaćinstva (► strana 16) onda najkasnije odmah zaključite privatno osiguranje od odgovornosti koje će Vas finansijski zaštiti od šteta, koje ste sami prouzrokovali. To ne košta mnogo i može Vas spasiti velikih zahteva za plaćanje. I ovde obratite pažnju na to da li osiguranje pokriva celi svet!

Presudno: EU ili dalje

Koje osiguranje Vam je potrebno, mnogo zavisi od toga u koju ćete državu ići. Unutar Evrope ste već navedenim osiguranjima poprilično zaštićeni. Bilo bi dobro da izvan Evrope možda još imate osiguranje pravne zaštite ili obimno putno zdravstveno osiguranje i reosiguranje. U nekim zemljama ono je

zakonom propisano. Raspitajte se u dotičnoj ambasadi ili na internetu o preduslovima za ulazak u zemlju.

Au-pair-paketi

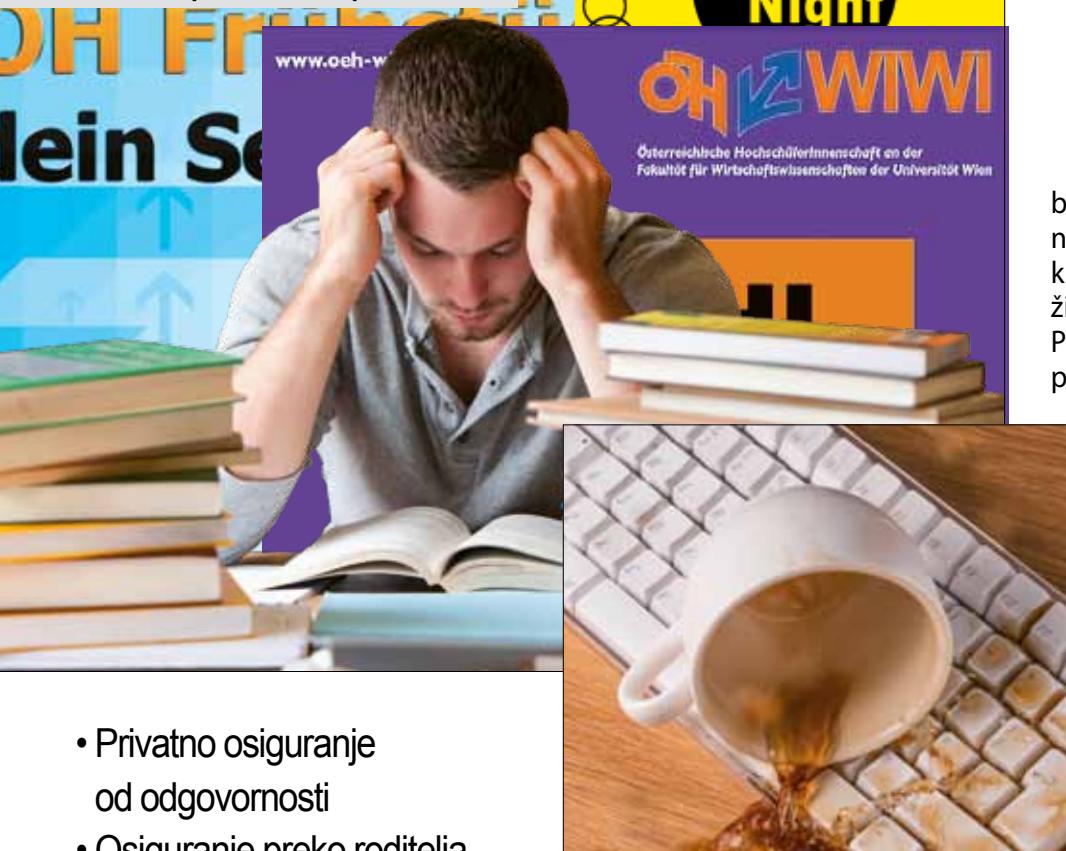
Mnoga osiguranja nude vlastite pakete. Na primer na stranici www.arbeiterkammer.com (osiguranje za dadijle) postoji poređenje osiguranja za dadijle. Sažetak: postoje ogromne razlike za usluge i premiju, zato ništa ne treba zaključivati bez poređenja svih ponuda!

Besplatnu brošuru sa važnim informacijama za boravak omladine u inostranstvu možete preuzeti na stranici www.jugendservice.at.

Ako želite neko vreme putovati autostopom pre ili posle posla ili studija, veoma isplativo može biti sopstveno putno osiguranje. Na ► strani 20 ćete pronaći kakva osnovna zaštita Vam je potrebna.

Važni linkovi

... za razmenu pripravnika i studenata kao i za studiranje u inostranstvu:
www.bmukk.gv.at ► Poseta škola u inostranstvu
jugendinfo.akzente.net ► Internacionala razmena pripravnika XCHANGE
www.oeh.ac.at ► Studiranje u inostranstvu

- Privatno osiguranje od odgovornosti
- Osiguranje preko roditelja
- Austrijsko osnovno osiguranje
- Životno osiguranje
- Osiguranje od odgovornosti za neisplaćen kredit
- Priprema za penziju

Neophodno: privatno osiguranje od odgovornosti

Katrin (21) je na putu do fakulteta. Kad je htela ući u autobus, palo joj je na pamet da je zaboravila važan dokument. Brzo se vratila i prešla ulicu, a da nije pogledala ni levo ni desno. Vozač je morao naglo zakočiti, sledeći iza njega je udario njegov zadnji dio auta i bacio ga u malu radnju brze hrane na uglu. Do polovine auto se nalazilo u radnji, uništilo dobar deo opreme u radnji i – što je još gore: ima i povređenih. Jedan od povređenih,

radnik koji ima porodicu, trajno će ostati invalid.

Za sve to je odgovorna Katrin – i mora to sve platiti, ako ona sama ili preko roditelja nije osigurana od odgovornosti. Lavina troškova, jer pored oštećenja imovine, povređenima mora platiti pretrpljeni strah, a na kraju da ne govorimo o doživotnom plaćanju nege čoveku koji je ostao invalid.

Samim tim privatna odgovornost je jedno od najvažnijih osiguranja koje trebamo imati. Ono isplaćuje sve nepredvidive slučajevе, ako osiguranik nanese štetu drugim licima ili njihovoј imovini. To ne moraju uvek biti spektakularni slučajevi: dovoljno je da se ošteti skupi laptop nekog prijatelja ili da se u stanu neke prijateljice nenamerno prospе šoljica kafe po njenoj muzičkoj liniji. Ali prividno bezopasni uzroci sa ogromnim posledicama su zaista skupi kao npr. ako se pri vožnji

biciklom pokupi masa ljudi ili se na skijaškoj pisti prouzrokuje krah, a žrtva nesreće je ostatak života osuđena na negovanje. Posledice takvih tragedija su često potcenjene, jer celi život odgo-

varamo za prouzrokovana štetu svom svojom imovinom. Nepotreban rizik: osiguranje od odgovornosti – sa iznosima od oko 35 evra godišnje i osiguranom sumom od najmanje 1,5 miliona evra – nije skupio i obuhvata i osiguranje domaćinstva. Savetuje se u svakoj životnoj situaciji, svejedno da li smo samci ili u vezi. Parovi, čaki nevenčani, mogu se zajedno osigurati.

Osiguranje preko roditelja

Ukoliko još uvek nemate lična primanja i živate u kući sa roditeljima osigurani ste od odgovornosti preko njihovog osiguranja domaćinstva (ako ga imaju). To je uglavnom moguće do 25. godine starosti tj. dok dobijate pomoć od porodice.

Odselite li se od kuće, npr. u stambenu zajednicu, studentski dom ili u svoj stan, zaštita se poništava. Roditelji eventualno mogu ugovoriti sa osiguranjem da Vi „porodično“ ostanete osigurani od odgovornosti. Ali to mora biti jasno precizirano sa savetnikom i pismeno ugovorenno.

Nedostaci odgovornosti studenata

- U stambenoj zajednici: čak i ako stambena zajednica ima osiguranje domaćinstva to ne znači da je svaki stanar automatski saosiguran, već samo onaj koji je i sam zaključio osiguranje. Samo ako se izričito upišete

Odgovornost za kućnog ljubimca

Ako sebi želite priuštiti psa, morate zaključiti osiguranje od odgovornosti za psa u Beču, gornjoj Austriji, Salzburgu, Tirolu i u Štajerskoj.

U donjoj Austriji zakonom je propisana vlastita odgovornost za životinje samo za pse koji su potencijalno posebno opasne.

U svakom slučaju se osiguranje preporučuje, jer upravo i ljudke, vredne životinje mogu kroz igru i ludiranje prouzrokovati na primer saobraćajnu nesreću sa više povređenih. Takve troškove snosi vlasnik psa.

Psi često mogu biti jeftino osigurani unutar osiguranja kuće ili domaćinstva.

u osiguranje o domaćinstvu, onda ste osigurani od odgovornosti ili ako zaključite lično osiguranje od odgovornosti.

• U studentskom domu: sa ulogom kod austrijskog osiguranja (u visini od 17,50 evra po semestru) studenti su automatski osigurani od nesreće i odgovornosti. Ovo osiguranje vredi za štete i nesreće na fakultetu, a na putu od i do instituta, na ekskurzijama koje organizuje univerzitet, čak i za sportske aktivnosti koje organizuje univerzitet kao i studentski domovi. Ali pažnja: ukoliko se dogodi nesreća ili prouzrokuju štete mimo fakulteta sa austrijskim osnovnim osiguranjem niste osigurani ni od nesreće niti od odgovornosti.

• U vlastitom stanu: ako se za Vas isplati osiguranje domaćinstva (► strana 16) automatski ste osigurani i od odgovornosti. Inče biste sebi obavezno trebali priuštiti privatnu polisu odgovornosti.

Obezbediti se i pobrinuti unapred

Kod klasičnog doživotnog osiguranja i osiguranja u slučaju smrti mešaju se osiguranje i štednja – ta mešovita varijanta nije za svakog najbolji izbor. Ako ste samac i nemate dece, verovatno Vam ne treba osiguranje u slučaju smrti.

Za čistu štednju najbolji izbor je klasično doživotno osiguranje pod uslovima koji se nude kao mogućnost doživotne osigurane penzije. Ali: kao kod svih ugovora o životnom osiguranju mora se uzeti u obzirdug period trajanja ugovora – doduše moguć je prevremeni prekid ugovora, ali se ne preporučuje i negativno utiče na finansije. Dobiti su u tom slučaju sasvim male kao i kod svih oblika štednje. Varijante životnog osiguranja sa hartijama od vrednosti (tako zvana životna osiguranja povezana sa fondom ili polise fonda) možda mogu postići više, ali je to rizično, pošto osiguranik ovde učestvuje kako na dobiti tako i na gubitku ovog ulaganja sredstava. A kako se pokazalo poslednjih godina razvoj na tržištu hartija od vrednosti nije uvek pozitivan. Moguću alternative predstavlja varijanta sa garancijom u kapitalu.

Rizici osiguranja u slučaju smrti

Ako već živate u stalnoj vezi sa svojim partnerom, možda već imate decu i u slučaju vaše smrti želite se pobrinuti za njih, razmislite o zaključenju čistog osiguranja u slučaju smrti. Ono košta – pri istom iznosu uplate – svakako manje od klasičnog doživotnog i osiguranja u slučaju smrti, jer štednja opada tokom perioda trajanja ugovora. Ovakav isti proizvod osiguranja samo pod drugim imenom je osiguranje od odgovornosti za neisplaćen kredit. Takvo osiguranje

Priprema za penziju

U osnovi, razumno je pozabaviti se temom penzije već u mладости. Uz državni penzioni sistem dodatno postaju sve važniji i drugi (penzija od firme) i treći stub (privatna penzija). Danas je izbor ponuđenih proizvoda ogroman, ali vraćamo se na neka pitanja. Dobit je sada jasno preko stope inflacije dostižna uz visok rizik na osnovu niskih kamata na tržištu kapitala. Pri tome dugoročne obveznice idu uvek na račun fleksibilnosti. Ovde se od države kao i od finansijske ekonomije traži da ponude fleksibilne proizvode koji odgovaraju izmenjenom poslovnom svetu. Kome je pristup svom novcu potreban u svako doba, treba da misli na odgovarajuće oblike štednje. Na kraju, penzija takođe može značiti i: obrazovanje i studiranje završiti koncentrisano i brzo.

zahtevaju banke ako uzimate visok kredit. U tom slučaju osiguranje tako reći odgovara za neisplaćenu kreditnu sumu, ako vi umrete za vreme trajanja kredita.

Pošto tu i tamo postoje razlike u premijama, trebate obavezno uporediti više ponuda. Ako već imate doživotno osiguranje ili osiguranje u slučaju smrti, moguće je da ga iskoristite kao osiguranje kredita.

Inače, kakva osiguranja još postoje

- Osiguranje pravne zaštite
- Privatno zdravstveno osiguranje
- Osiguranje za popravke i opremu
- Osiguranje na skijanju i snoubordingu
- Osiguranje od popravke vozila
- Osiguranje bicikla
- Osigurani programi

Pred već pomenutih privatnih osiguranja postoje još mnogo drugih od kojih neki mogu biti od velike važnosti za vaše individualne potrebe.

Na primer:

- osiguranje pravne zaštite ukoliko se želite osigurati od rizika visokih sudskih troškova. Ovde iskoristite mogućnost stručnog savetovanja, jer osiguranje pravne zaštite postoji u više

varijanti – a ovde je bitno da pronađete odgovarajuće za vaše potrebe.

• Sledeće je privatno zdravstveno osiguranje ako želite ići kod privatnog lekara. Na početku je to primamljivo, jer su premije upravo u mladosti niske, a povećavaju se sa starošću. S druge strane mladi ljudi mnogo ređe obolevaju od neke teške bolesti. U slučaju da je hronično oblenje već prisutno, biće teško zaključiti ugovor o osiguranju.

Sasvim

kvalitetne medicinske usluge čete svakako dobiti u ovoj zemlji bez dodatnog privatnog osiguranja.

Zakonom je strogo zabranjeno lekarima i bolnicama da se različito brinu i neguju pacijente koji imaju osiguranje iz fonda i privatno osiguranje. Bolji položaj pacijenta se uglavnom svodi na slobodan izbor lekara, na pružanje usluga pri boravku u bolnici ili dodatnih usluga kao alternativne metode lečenja, koje su ipak drugačije kod svakog osiguranja i često su refundirane samo do jednog određenog procenta ili do maksimalnog godišnjeg iznosa.

Mala i kratka osiguranja

Postoji još mnoga polisa koje rado nudimo, jer su relativno povoljne. Ovo treba dobro ispitati i insistirati na savetovanju. Jer čak i ako je to samo nekoliko evra mesečno, u toku godine se tom polisom može sakupiti poprilično novca.

Tu su još polise kao što je osiguranje hladnjace ili prtljaga na putovanju, osiguranje venčanja i medenog

meseca kao i zdravstveno osiguranje za životinje – koje su suprotnosti od osiguranja od odgovornosti za životinje (► strana 21) može koštati više hiljada evra godišnje. Ovde je nekoliko omiljenih i najčešćih polisa koje muškarci i žene uzimaju usput, iako i ovde dobro dođe savet:

- Osiguranje za popravke i opremu (mobilni telefon, laptop, kamera).

Sigurno ste već to nekad doživeli: kupite mobilni telefon, laptop ili bilo koji električni uređaj, i na kasi Vam onako usput ponude osiguranje za samo nekoliko evra mesečno, koje vam obećava nadoknadu u slučaju oštećenja ili gubitka uređaja. Uglavnom pomislimo, zašto da ne, to nije mnogo novca. Ali mnoge moguće štete već snosi zakonska garancija, garancija proizvođača ili eventualno ako imate osiguranje domaćinstva. Najčešće je korisno imati takve polise za veoma skupe uređaje ili ukoliko Vam prete problemi na poslu ako izgubite ili oštetite mobilni telefon, kameru ili laptop. Premije doduše nisu mnogo visoke, ali često su predviđeni vlastiti troškovi, a ni sve štete nisu pokrivene. Osim toga, ispitajte da li imate ugovor na određeno vreme. To znači, u slučaju štete neće biti nadoknađen u novoj vrednosti, već u onoj u kojoj se isti telefon može iznajmiti, a to je kod brze procene vrednosti aparata često ispod kupovne cene. Upitajte trgovca za takve sitnice u ugovoru. Zahtevajte obiman odgovor.

- Osiguranje na skijanju i snoubordingu.

Odmah pri kupovini skija ili snouborda u radnji sportske opreme biće vam ponuđeno osiguranje od krađe i od oštećenja. I kod ovih polisa se svakako tačno mora proveriti šta je osigurano, a

šta ne. Razjasnite ovakva pitanja tokom jednog savetodavnog razgovora. Trik koji će barem otežati krađu skija iz kolibe: ne ostavljajte skije u paru jednu pored druge, već ih razdvojite i pojedinačno što je moguće dalje jednu od druge.

- Osiguranje od troškova popravke vozila.

Može biti zaključeno samo u kombinaciji sa kasko - osiguranjem. Važno: pri zaključivanju osiguranja auto ne sme biti starije od šest godina i ne sme imati više od 120 hiljada

pređenih kilometara. Usluga osiguranja je ograničena na 2 hiljade evra godišnje i sadrži sopstvene troškove. Određene manjkavosti i oštećenja delova vozila nisu obuhvaćeni, na primer osvetljenje, gume ili baterije.

- Osiguranje bicikla se savetuje kod bicikla visokog kvaliteta i obično se ostvaruje ako je očigledno da je bicikl čuvan u zatvorenom prostoru. Mnogo važnije je da je pokriven Vaš rizik od odgovornosti ako prouzrokujete štetu kao vozač bicikla.

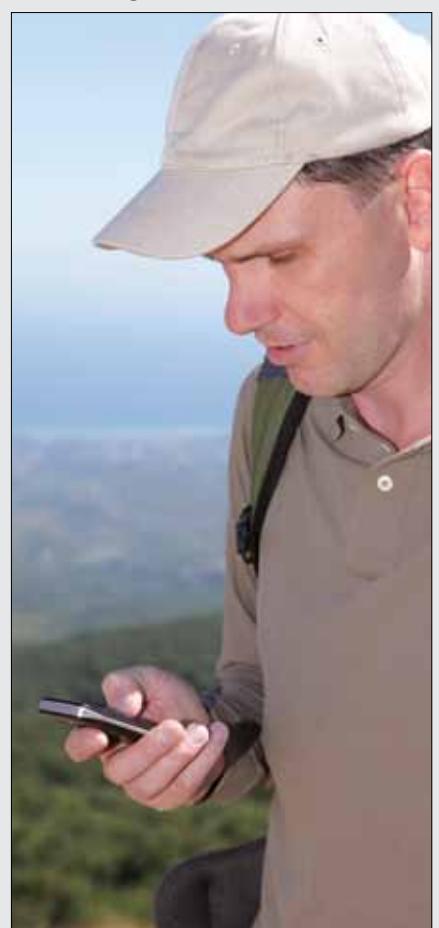
Osiguranje preko aplikacije pametnog telefona

Od nedavno je u ponudi usluga osiguranja preko aplikacije na pametnom telefonu. Super stvar kod dovršetka oštećenih slučajeva, hitnih slučajeva ili kao podsetnik.

Sve češće je u ponudi zaključivanje osiguranja direktno preko interneta ili pametnog telefona, na primer kasko - osiguranja i osiguranja od odgovornosti za vozače motocikla ili osiguranja od nesreće, koja su ograničena samo na nekoliko sati ili dana. Nije loša ideja ako se želite samo privremeno osigurati na primer za vikend na izlet ili na skijanje.

Kao i kod svih ponuda na internetu, i ovde važi: dobro se informišite – inače ćete se osećati potpuno osiguranim, a moguće je da ustvari niste. Ako se dogodi nešto ozbiljno možete biti neprijatno iznenadjeni, jer je nadoknađena suma možda preniska ili neka klizanja i nesrećne situacije nisu pokriveni osiguranjem. Nesumnjivo je osiguranje od nesreće u punoj vrednosti najbolji, ali najskuplji izbor. Super dodatni programi za vikend na skijanju sa vremenom, kalendarom događaja i svim ostalim može se besplatno preuzeti sa interneta.

I ovde takođe važi: uzeti u obzir savete i sve tačno i u miru ispitati.

Ako želite znati više

Ček za polisu

2., prerađeno izdanje

136 strana

14,90 € + troškovi dostave

www.konsument.at/polizzen-check

Koje polise su korisne, a koje su čisti luksuz? Kako prepoznati zamke između redova? Gde se mogu usavršiti? Kako dobiti maksimalnu zaštitu za svoju premiju? Naša knjiga daje savete za štednju svim osiguranicima i štedišama i prikazuje uslove osiguranja na osnovu konkretnih primera.

Iz sadržaja

- Koja osiguranja su zaista neophodna
- Usavršiti postojeće polise
- Od zaključivanja do raskida ugovora
- Sitnice između redova
- Saveti za štednju svim štedišama i osiguranicima

KONSUMENT potpun program knjiga sa ostalim temama iz oblasti osiguranja i finansija pronaći ćete na internet stranici www.konsument.at/shop

Kontakt sa udruženjem za informisanje potrošača

Savete mogu dobiti svi osiguranici pozivom na broj telefona koji se naplaćuje:

0900 410 015 (maks. 1,36 evra po minuti)

Od ponedeljka do petka od 9 do 15 časova

Testove, analize, izveštaje o temama vezanim za osiguranje

mogu redovno pronaći u časopisu KONSUMENT

više informacija na www.konsument.at

Utisci

Objavljeno kao dodatak uz
KONSUMENT 7/2013

Sva autorska prava
zadržana

Izdavač i medijski vlasnik:
Udruženje za informisanje
potrošača (VKI)
Mariahilfer Straße 81
1060 Wien
ZVR-broj 389759993

Grafički prikaz:
Erwin Haberl

Tekst:
Mag. Susanne Spreitzer

Fotografije:
Naslovna strana: RFarrarons /
Shutterstock.com
Str 3: Dino Osmic / James Steidl /
Shutterstock.com
Str 4: baki / Shutterstock.com
Str 5: RHIMAGE / Shutterstock.com
Str 7: Poznyakov / Shutterstock.com
Str 8: FritzPress
Str 9: VKI
Str 10: CandyBox Images / Shutterstock.com
Str 11: Rido / Shutterstock.com
Str 12: ÖAMTC
Str 13: Dirk Ott, melis /
Shutterstock.com
Str 14: Werner Heiber,
wellphoto / Shutterstock.com
Str 15: tommaso79, Margo Harrison /
Shutterstock.com
Str 16: Zastolskiy Victor /
Shutterstock.com
Str 17: Artens / Shutterstock.com
Str 18: ostill / Shutterstock.com
Str 19: Ariwasabi / Shutterstock.com
Str 20: wavebreak-media / Shutterstock.com
Str 21: Eric Isselee, CandyBox Images / Shutterstock.com
Str 22: www.goldfried.info;
ostill / Shutterstock.com
Str 23: Lilyana Vynogradova /
Shutterstock.com

Štampa:
Leykam Druck
GmbH & Co KG
7201 Neudörfel

Mesto izdavanja:
Beč

Više informacija na temu Osiguranje:

Versicherungsverband Österreich

Schwarzenbergplatz 7, 1030 Wien

Tel. +43 1 711 56-0, Fax +43 1 711 56-270

E-Mail: info@vvo.at; <http://www.vvo.at>